

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET POLITIČKIH ZNANOSTI
Lepušićeva 6, 10000 Zagreb

Kolegij: KOMPARATIVNE SIGURNOSNE POLITIKE

Prof. dr. sc. Siniša Tatalović
e-mail: statal@fpzg.hr

CILJ KOLEGIJA

Cilj ovog kolegija je proučavanje suvremenih sigurnosnih politika iz povijesne i suvremene perspektive. Suvremene sigurnosne politike i sustavi nacionalne sigurnosti utemeljeni na njima, danas u suštinskom smislu predstavljaju sintezu svih podsustava u društvu, jer osiguravaju temeljne uvjete za opstanak i razvoj društva, kvalitetu života i djelovanje u smjeru povećavanja otpornosti društva i prirode od ugrožavanja, te otklanjanja posljedica, koje uzrokuju izvori ugrožavanja. Suvremene sigurnosne politike u širem značenju definiramo kao djelatnosti za pripremu osiguravanja pred izvorima budućeg ugrožavanja u prirodi, društvu i među društvima. U užem značenju predstavljaju zbir svih mjera, djelatnosti i postupaka namijenjenih uspostavljanju i djelovanju sustava nacionalne sigurnosti. U užem značenju, cilj je sigurnosnih politika stvaranje koncepta mehanizama i sredstava, kojima se postižu unutarnja i vanjska sigurnost društva, a predstavlja konkretizaciju političkih, organizacijsko-tehničkih i drugih načela sigurnosne politike u širem smislu.

Kraj hladnoratovske konfrontacije i raspad bipolarizma značajno su utjecali na razvoj proučavanja sigurnosnih politika. Značajna debata se razvija oko pitanja prirode i značenja "sigurnosti". U okviru ove debate moguće je razlikovati nekoliko pristupa. Jedna skupina autora (Richard Ulman, Jessica Tuchman Mathews, Theodore Joran, Brad Roberts, Myron Wiener, Beverly Crawford) inzistiraju samo na proširenju realističkog koncepta sigurnosti kroz uključivanje novih širih potencijalnih prijetnji sigurnosti, uključujući tu prije svega ekonomski razvoj, ekološku degradaciju, narušavanje ljudskih prava, te velika migracijska kretanja, kao šire potencijalne prijetnje sigurnosnom kompleksu. Druga skupina autora (Robert Rubenstein, Barry Buzan, Rebecca Grant, Ann Tickner) polazeći od ove šire dimenzije sigurnosti, inzistira na produbljivanju agende sigurnosnih studija uključujući u ovu disciplinu čitav niz segmenata sigurnosti počevši od individualne ili ljudske sigurnosti, preko nacionalne sigurnosti ili sigurnosti društva, pa sve do regionalnog, međunarodnog i globalnog aspekta sigurnosnog pitanja. Treća skupina autora (Charles Kupchan, Charles Clifford, Ashton Carter, William Perry) ostajući kod tradicionalnog državno-centričnog pristupa sigurnosnom pitanju uključuje nove forme određenja sigurnosti (zajednička sigurnost, kolektivna sigurnost, kooperativna sigurnost) kreirajući time nove teorijske modele multilateralnih međudržavnih sigurnosnih odnosa koji bi mogli voditi rješenju sigurnosnog pitanja u međudržavnim odnosima.

Na sadržaj suvremenih sigurnosnih politika utječe cijeli niz različitih čimbenika, koji proizlaze iz dvije okoline: a) unutarnje okoline države i b) međunarodne zajednice. Svaka država je *sui generis* po svojoj povijesti, organizaciji i razvoju i to se također vidi u

njezinoj sigurnosnoj politici. U istraživanjima suvremenih sigurnosnih politika prevladavaju istraživanja koja te politike promatraju na nacionalnoj/državnoj razini. Zato je nacionalnu sigurnosnu politiku potrebno analizirati na razini države preko različitih empirijskih pokazatelja, koji omogućavaju saznavanje njezinog sadržaja i primjenjivosti u praksi. Pored toga, važno je obratiti pozornost na druge čimbenike, koji uvjetuju sigurnosnu sposobnost države, kao što su: političko-gospodarska organiziranost i uspješnost, geografski i demografski čimbenici, geostrategijski i vojnopolitički položaj, prava i dužnosti države koje proizlaze iz međunarodnih ugovora i članstva u međunarodnim organizacijama, javno mnijenje, vojno-industrijski kompleks i njegov utjecaj na suštinu politike nacionalne sigurnosti, itd. U metodološkom pogledu analiza obilježja suvremenih sigurnosnih politika u pojedinim državama treba uvažiti mjerljive i nemjerljive čimbenike. Tekstovi koje ćemo izučavati koncentriraju se na razumijevanje sve izraženije transformacije suvremenih sigurnosnih politika od državno-nacionalne prema transnacionalnoj razini, gdje je otvoreno i pitanje uloge vojne sile u rješavanju sukoba.

SADRŽAJ KOLEGIJA

- uvod u sigurnosnu politiku - definicija sigurnosne politike, komponente sigurnosne politike
- organizacija sustava za definiranje i provođenje sigurnosne politike (national security establishment) - organi i strukture uključeni u formiranje i provođenje sigurnosne politike, procesi odlučivanja u donošenju i primjeni sigurnosne politike
- sigurnosna politika i strategija - povezanost sigurnosne politike i strategije vanjskopoličkog djelovanja države
- sigurnosna politika i strateška kultura - definicija strateške kulture, njezin utjecaj na formiranje i provođenje sigurnosne politike određene države
- sigurnosna politika i sigurnosne institucije - utjecaj pripadnosti države određenoj međunarodnoj organizaciji na njezinu sigurnosnu politiku. Analiza slučajeva članica NATO-a (Danska, Nizozemska, Norveška, Njemačka - primjeri značajnog utjecaja članstva na definiranje i provođenje sigurnosne politike)
- proces regionalizacije sigurnosti i sigurnosna politika - analiza regionalizacije sigurnosti i njezina utjecaja na sigurnosne politike država. Primjer NATO-a, ASEAN-a, SCO-a
- sigurnosna politika i civilno-vojni odnosi - utjecaj civilno-vojnih odnosa na sigurnosnu politiku
- ekonomski aspekti sigurnosne politike - značaj ekonomskog činioca u provođenju sigurnosne politike
- vojna komponenta sigurnosne politike - vojni činilac i sigurnosna politika
- obavještajna komponenta sigurnosne politike - njezin utjecaj na sigurnosnu politiku
- unutarnja sigurnost kao komponenta sigurnosne politike - pitanja unutarnje sigurnosti (protuterorističke strategije, njihov utjecaj na nacionalnu sigurnost)
- sigurnosna politika i proces privatizacije sigurnosti - utjecaj jačanja djelovanja privatnih organizacija na sigurnosnu politiku - proces outsourcinga i njegova analiza na primjeru SAD (angažiranje privatnih sigurnosnih tvrtki u Iraku, djelovanje MPRI-ja na području bivše Jugoslavije)
- osobine sigurnosnih politika za vrijeme hladnog rata - opći pregled
- sigurnosne politike europskih država u posthladnoratovskom razdoblju - opći pregled

- analiza sigurnosne politike i prethodno navedenih sastavnica u sigurnosnim politikama određenih zemalja: SAD, Ruska Federacija, Velika Britanija, Francuska, Njemačka, nordijske zemlje, Izrael, Kina, Indija, Južnoafrička Republika
- analiza sigurnosne politike Republike Hrvatske.

OBLICI NASTAVE

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara. Seminari podrazumijevaju aktivnu uključenost polaznika dokorskog studija u nastavni proces u obliku pisanja podnesaka, kraćih eseja ili seminarских radova o sigurnosnim politikama pojedinih država u komparativnoj perspektivi, odnosno o sigurnosnoj politici Republike Hrvatske. Teme seminara utvrđuju nastavnici u dogovoru s polaznicima. Polaznici mogu, također, predložiti neku temu, slučaj ili znanstveno djelo koje smatraju vrijednim studija. Kako je riječ o vrlo zahtjevnome nastavnom gradivu, seminari zapravo služe da se produbi i proširi znanje o nastavnoj jedinici o kojoj se govorilo na predavanju novim, relevantnim slučajevima. Rad polaznika u seminarскоj nastavi vrednuje se i uzima u obzir pri konačnoj ocjeni. Seminare vode predmetni nastavnici.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ispit se polaže usmeno na temelju propisane obvezatne literature. Ispiti se mogu polagati i u obliku seminarских radova. Polaznici se dogovaraju s predmetnim nastavnicima o temi, pristupu i literaturi za seminarски rad. Oba oblika ispita vrednuju se jednakim brojem ECTS bodova.

NAČIN VREDNOVANJA ISPITA

Položen ispit iz kolegija “Komparativne sigurnosne politike” kao obvezatnog kolegija vrednuje se sa 7 ECTS bodova.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Kvaliteta nastave provjerava se anonimnim anketnim ocjenjivanjem polaznika na kraju semestra. Kvalitetu i uspješnost nastavnog procesa neposredno nadziru Vijeće dokorskog studija “Komparativna politika”, te fakultetski Odbor za praćenje kvalitete nastave.

OBVEZATNA LITERATURA

- Grizold, A. (1998). *Međunarodna sigurnost: teorijsko-institucionalni okvir*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti
- Hough, P. (2004). *Understanding Global Security*. Routhledge
- Paret, P. (ur.). *Tvorci moderne strategije – od Machiavellija do nuklearnog doba*. Zagreb: Golden Marketing, 2004.

Tatalović, S. (2006). *Nacionalna i međunarodna sigurnost*. Zagreb: Politička kultura
Tatalović, S., Grizold, A., Cvrtila, V. (2007). *Suvremene sigurnosne politike*. Zagreb:
Golden marketing

PREPORUČENA LITERATURA

- Abram, Shulsky, N., Gary, J. S. (2002). *Silent Warfare: Understanding the World of Intelligence*. Brassey
- Adler, E., Barnett, M. (ur.). *Security Communities*. Cambridge University Press, 1998.
- Alexander, Y., (2002). *Combating Terrorism: Strategies of Ten Countries*. University of Michigan Press
- Bogle, L. (2001). *National Security Policy Planning From Truman to Reagan and From Stalin to Gorbachev*. Routledge
- Brown, S. (2003). *The Illusion of Control: Force and Foreign Policy in the Twenty-first Century*. Brookings Institution Press
- Bruneau, T. C., Tollefson, S. D. (ur.). *Who Guards the Guardians and How: Democratic Civil-Military Relations*. Texas University Press, 2006.
- Buzan, Barry, Ole, Wæver. (2004). *Regions and Powers: The Structure of International Security*. Cambridge University Press
- Clausewitz, K. (1997). *O ratu*. Zagreb: Ministarstvo obrane
- Duffield, M. (2001). *Global Governance and the New Wars. The Merging of Development and Security*. Zed Books
- Eliassen, Kjell A., (ur.). *Foreign and Security Policy in the European Union*. Sage Publications Ltd, 1998.
- Hunter, R. E. (2002). *European Security and Defense Policy: NATO's Companion or Competitor?* RAND
- Katzenstein, P. J. (1996). *The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics*. Columbia University Press
- Mandel, R. (1994). *The Changing Face of National Security: A Conceptual Analysis*. Greenwood Press
- Nye, J. (2003). *Understanding International Conflicts*. Longman
- Sarkesian, S. C. (1995). *U. S. National security – policymakers, processes, and politics*. Boulder i London: Lynne Rienner Publishers, Inc.
- Singer, P.W. (2004). *Corporate Warriors: The Rise of the Privatized Military Industry*. Cornell University Press
- Smith, M. E. (2003). *Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation*. Cambridge University Press
- Snyder, C. (1999). *Contemporary Security and Strategy*. Routledge
- Sun Zi (1982). *Umjeće ratovanja*, Zagreb: Globus
- Tatalović, S. (2003). *Etnički sukobi i europska sigurnost*. Zagreb: Politička kultura
- Vukadinović, R. (1985). *Nuklearne strategije supersila*. Zagreb: August Cesarec

ŽIVOTOPIS

Siniša Tatalović

ADRESA

Fakultet političkih znanosti
Sveučilište u Zagrebu
Lepušićeva 6,
HR 10000 Zagreb
Telefon (+385) 1 464-2000
Telefaks (+385) 1 46- 55- 316
e-mail: statal@fpzg.hr

Rođen: 30.04.1960. u Ogulinu, Republika Hrvatska
Državljanstvo: Hrvatsko
Ustanova zaposlenja: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
Matični broj iz registra
znanstvenih radnika: 3125023

VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

1982. Diplomirao na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu,
1985. Magistrirao na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu,
1994. Doktorirao na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
disertacijom "Odnos upravljanja u političkom sustavu i vođenja u
sustavu obrane"

VISOKOŠKOLSKA NASTAVA

1986-1997. znanstveni asistent na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u
Zagrebu;
1997-2001. docent na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu;
2001-2005. izvanredni profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u
Zagrebu;
Od 2005. redoviti profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u
Zagrebu;
1999-2002. prodekan na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu;
Od 2007. predstojnik Centra za sigurnosne studije na Fakultetu političkih
znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

TEŽIŠTA ISTRAŽIVAČKOG RADA

Politološke poddiscipline: međunarodni odnosi i nacionalna sigurnost.

Podpodručja: komparativna istraživanja politika i sustava nacionalne sigurnosti, istraživanje europske, međunarodne i globalne sigurnosti, istraživanje sigurnosti na jugoistoku Europe i nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske; istraživanje etničkih sukoba i politika njihovog reguliranja.

ISTRAŽIVAČKO ISKUSTVO

Voditelj znanstveno-istraživačkih projekata

2006. – Republika Hrvatska u europskoj sigurnosnoj arhitekturi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Suradnik na znanstveno-istraživačkim projektima

2000-2001. Hrvatska u 21. stoljeću: Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske (voditelj prof. dr. sc. Ozren Žunec);

2001-2005. Hrvatska u međunarodnoj zajednici, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (voditelj prof. dr. sc. Radovan Vukadinović);

2002-2004. Profesionalizacija Oružanih snaga Republike Hrvatske, Institut za istraživanje i razvoj obrambenih sustava Ministarstva obrane (voditelj doc. dr. sc. Tomo Radičević).

ISTRAŽIVAČKI BORAVCI U INOZEMSTVU

Studijski boravak na Fakultetu za društvene vede u Ljubljani - Katedri za obramboslovje, studeni-prosinac 1996. godine u okviru CEEPUS programa.

Stručni posjet sjedištu NATO-a u Brusselsu, lipanj 1998. godine;

Studijski boravak na Filozofskom fakultetu u Skoplju - Institutu za obranu, prosinac 1998. godine;

Studijski boravak na University of Toronto, srpanj-kolovoz 1999. godine;

Studijsko putovanje u Sjedinjenim Američkim Državama (International Visitor Program) George Mason University - Institute for Conflict Analysis and Resolution Fairfax; University of California Berkeley; Stanford University; Layola University Chicago; Columbia University New York, rujan-listopad 1999. godine;

Studijski boravak na University of Kent, Canterbury, U.K. - ožujak 2000. godine

Studijski boravak na University of Toronto, travanj-svibanj 2001. i veljača 2003. godine;

Studijski boravak u statusu gostujućeg profesora na Fakultetu za društvene vede u Ljubljani - Katedri za obramboslovje, akademske godine 2003./2004.

SUDJELOVANJE NA KONFERENCIJAMA I GOSTUJUĆA PREDAVANJA

Sigurnost na jugoistoku Europe, Vrbovsko, 18-20. prosinca 2001., organizator: Atlantsko vijeće Hrvatske i Hrvatska udruga za međunarodne studije;

- Nacionalne manjine u demokratskom društvu – manjine na jugoistoku Europe, Vrbovsko, 23-25. ožujka 2001., organizator: Fakultet političkih znanosti i Centar za međunarodne studije;
- Deset godina manjinske politike u Hrvatskoj i regionalna suradnja u zaštiti prava nacionalnih manjina, Begovo Razdolje, 20-22. srpnja 2002., organizatori: Fakultet političkih znanosti i Centar za međunarodne studije;
- Regionalna konferencija o lokalnoj samoupravi i manjinskim pravima, Zagreb, 20- 24. studeni 2002., organizator: European Initiative for Democracy and Human Rights;
- Terorizam i sigurnost u 21. stoljeću: Jugoistočna Europa i svijet, Zagreb, 25-27. 2002., organizatori: Centar za defendološka istraživanja i MUP Republike Hrvatske;
- Stabilization in the South Eastern Europe and Conflict Management, Šipan, 28.06. do 05.07. 2003., organizatori: Croatian Center for International Studies & Friedrich Ebert Stiftung;
- Uloga i doprinos BiH u regionalnim integracijama i saradnji, Sarajevo, 12. listopada 2003., organizatori: Friedrich Ebert Stitung;
- Vladavina prava, sigurnost u regiji i ljudska prava, Sarajevo, 10-12. listopada 2003., organizator: Fondacija Heunrich Boll i Stability Pact for South Eastern Europe;
- New European Security, Šipan 23-30. kolovoza 2003., organizator: The Atlantic Council of Croatia, Konrad Adenauer Stiftung & Hanss Seidel Stiftung;
- Demokratska tranzicija i položaj etno kulturnih manjina u JIE, Beograd, 24-25. listopada 2003., organizator: Centar za istraživanje etniciteta;
- Uloga parlamenta u reformi sektora bezbednosti u državama Zapadnog Balkana, Beograd, 11-14. ožujka 2004., organizator: CCMR & OSCE;
- Regional Development and Integration of the Balkans into the EU Structures – Balkan Crossroads and Alternatives, Niš, 18-19. lipanj 2004., organizator: University of Niš – Faculty of Philosophy;
- Političko predstavljanje nacionalnih manjina, Begovo Razdolje, 20-22. svibnja 2004., organizator: Fakultet političkih znanosti i Centar za međunarodne studije;
- Demokratski nadzor i kontrola nad sigurnosnim sektorom u regionu, Banja Luka, 28. listopada 2004., organizator: Centar za međunarodne odnose i Friedrich Ebert Stiftung;
- Perspektive multikulturalizma u državama Zapadnog Balkana, Beograd, 26-27. studeni 2004., organizator: Centar za istraživanje etniciteta i Friedrich Ebert Stiftung;
- Okvirna kovencija za zaštitu nacionalnih manjina i zaštita nacionalnih manjina u Crnoj Gori, Ulcinj, 10-13. lipnja 2004., organizator: Centar za demokraciju i ljudska prava i Swedish Helsinki Committee for Human Rights;
- Manjine kao mostovi regionalne suradnje, Vukovar 28-30. listopada 2004., organizator: STINA i Europska komisija u Hrvatskoj
- Nacionalne manjine u demokratskim društvima – nacionalne manjine i regionalna suradnja, Begovo Razdolje, 19-21. svibnja 2005., organizator: Fakultet političkih znanosti i Centar za međunarodne studije;
- Operacije očuvanja mira na jugoistoku Europe, Šipan, 8-14. srpnja 2005., organizator: Atlantsko vijeće Hrvatske i Friedrich Ebert Stitung.

STRUČNE AKTIVNOSTI

- Izvršni urednik znanstvenog časopisa Međunarodne studije
- Član upravnog odbora Hrvatskog politološkog društva

- Potpredsjednik Foruma za sigurnosne studije
- Potpredsjednik Atlantskog vijeća Hrvatske
- Potpredsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske od 2003. do 2005.
- Savjetnik Predsjednika Republike Hrvatske za pitanja političkog sustava od 2005.

RADOVI OBJAVLJENI U POSLJEDNJIH PET GODINA

1. Znanstvene monografije

- Tatalović, Siniša (2003). *Etnički sukobi i europska sigurnost*, Zagreb: Politička kultura
- Tatalović, Siniša, Bilandžić, Mirko (2005). *Osnove nacionalne sigurnosti*. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske
- Tatalović, Siniša (2005). *Nacionalne manjine u Hrvatskoj*. Split: STINA
- Tatalović, Siniša (2006). *Nacionalna i međunarodna sigurnost*, Zagreb: Politička kultura

2. Članci u časopisima i drugim znanstvenim publikacijama

- Tatalović, Siniša (2002). Terorizam i europska sigurnost. *Međunarodne studije*, vol. 2, broj 4, str. 65-75.
- Tatalović, Siniša (2001). Nacionalna sigurnost Republike Hrvatske i sigurnost na jugoistoku Europe. *Međunarodne studije*, vol. 1, broj 4, str. 178-184.
- Tatalović, Siniša (2002). Ishodišča nacionalne varnosti Republike Hrvatske. *Teorija in praksa*, vol. 39 broj 3, str. 467-477.
- Tatalović, Siniša (2003). Hrvatska i NATO. *Međunarodni problemi*, vol. 55, broj 2, str. 203-222.
- Tatalović, Siniša (2003). Mediji i nacionalne manjine. *Međunarodne studije*, vol. 3, broj 3, str. 5-8.
- Tatalović, Siniša (2004). Politika na nacionalnata bezbednost na Republika Hrvatska i NATO. *Sovremena makedonska odbrana*, vol. 4, broj 9, str. 127-146.
- Tatalović, Siniša (2003). Politike reguliranja etničkih odnosa i sukoba. *Teme - časopis za društvene nauke Filozofskog fakulteta u Nišu*, vol. 27, broj 1, str. 103-118.
- Tatalović, Siniša (2002). Deset godina manjinske politike u Hrvatskoj. *Međunarodne studije*, vol. 2, broj 3, str. 63-98.
- Tatalović, Siniša (2002). Polazišta za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske. *Odbrana - časopis za pitanja sigurnosti i odbrane demokratskog društva u Sarajevu*, vol. 4, broj 6-7, str. 33-42.
- Tatalović, Siniša (2004). Europska iskustva političkog predstavljanja nacionalnih manjina. *Međunarodne studije*, vol. 4, broj 3-4, str 24-58.
- Tatalović, Siniša (2005). Regionalna suradnja i zaštita nacionalnih manjina. *Međunarodne studije*, vol. 5, broj 3, str. 63-69.
- Tatalović, Siniša, Cvrtila, Vlatko (2003). Izazovi profesionalizacije Hrvatske vojske. *Međunarodne studije* vol. 3, broj 3, str. 100-124.
- Tatalović, Siniša (2004). „Croatian National Security Policy and NATO“. U: Čehulić, Lidija (ur.). *NATO and New International Relations*. Zagreb: Atlantic Council of Croatia & Political Culture, str. 149-161.

- Tatalović, Siniša (2002). „Prospects of South Eastern European Security“. U: Theodor et al (ur.). *European Integration and the Balkans*. Beograd: Winkler, CSES and DCAF, str. 237-248.
- Tatalović, Siniša (2004). „National Minorities Integration Policies – Croatian Example“. U: Mitrović, Ljubiša et al (ur.). *Regional Development and Integration of the Balkans into the EU Structures – Balkan Crossroads and Alternatives*, Niš: Faculty of Philosophy – University of Niš, str. 545-559.
- Tatalović, Siniša (2001). „Civil-Military Relations and Defence Transparency“. U: Javorović, Božidar (ur.). *Defence Transparency: White Paper on Defence*, Zagreb: DEFIMI, str. 89-94.
- Tatalović, Siniša (2001). „Minorities in Self-Government in the Republic of Croatia“. U: Miličević, Neđo (ur.). *National Minorities in Local Self-Government*. Sarajevo: Centre for Protection of Minorities' Rights, str. 134-151.
- Tatalović, Siniša (2004). „Reform of the Croatian Army in the Context of Regional Security“. U: Hadžić, Miroslav (ur.). *The Role of Parliament in Security Sector Reform in the Countries of the Western Balkans*. Beograd: CCMR & OSCE, str. 7-76.
- Tatalović, Siniša (2004). „Exercise of National Minority Rights in Croatia and European Integrations“. U: Bašić, Goran (ur.). *Prospects of Multiculturalism in Western Balkan States*. Beograd: Ethnicity Research Center & Friedrich Ebert Stiftung, str. 209-253.
- Tatalović, Siniša (2003). „Utjecaj etničkih sukoba na međunarodnu sigurnost“. U: Vukadinović, Radovan (ur.). *Međunarodni odnosi*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti, str. 199-224.
- Tatalović, Siniša (2004). „Novo razumijevanje sigurnosti i sigurnosno okruženje na jugoistoku Europe“. U: Vignjević, Branko (ur.). *Demokratski nadzor i kontrola nad bezbjednosnim sektorom u regionu*. Banja Luka: Centar za međunarodne odnose, str. 45-55.
- Tatalović, Siniša (2005). „Europski mehanizmi zaštite nacionalnih manjina“. U: Čehulić, Lidija (ur.). *Godišnjak Šipan 2004*. Zagreb: Politička kultura i Atlantsko vijeće Hrvatske, str. 108-121.
- Tatalović, Siniša (2002). „Nacionalne manjine i sigurnost na jugoistoku Europe“. U: Mežnarić, Silva (ur.). *Etničnost i stabilnost Europe u 21. stoljeću*. Zagreb: Institut za migracije i narodnosti, Naklada Jesenski i Turk i Hrvatsko sociološko društvo, str. 27-47.
- Tatalović, Siniša (2004). „Stanje ljudskih prava u Hrvatskoj: opterećenost problemom nacionalnih manjina“. U: Vujadinović, Dragica, Veljak, Lino, Goati, Vladimir, Pavičević, Veselin (ur.). *Između autoritarizma i demokratije: Srbija, Crna Gora, Hrvatska*. Beograd, Podgorica i Zagreb: CEDET, CEDEM, CTCSR, str. 431-452.
- Tatalović, Siniša (2004). „Etnički odnosi i (ne)sigurnost u postjugoslavenskim zemljama“. U: Sejmenović, Amela, Podunavac, Milan, Dvornik, Srđan (ur.). *Vladavina prava, sigurnost u regiji i ljudska prava*. Sarajevo: Fondacija Henrich Boll, str. 21-48.
- Tatalović, Siniša (2003). „The War in Croatia and Security in Southeastern Europe“. U: Grizold, Anton (ur.). *Security and Cooperation in Southeastern Europe*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, str. 191-206.
- Tatalović, Siniša (2003). „Elections in the South Eastern Europe – Croatia“. U: Marković, Brana, Pribičević, Ognjen, Simić, Predrag (ur.). *Elections in the South Eastern Europe*, Beograd: Centre for South Eastern European Studies, str. 25-29.

- Tatalović, Siniša (2004). „Politika nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske i NATO“. U: Čehulić, Lidija (ur.). *NATO i novi međunarodni odnosi*. Zagreb: Politička kultura, Atlantsko vijeće Hrvatske, str. 207-220.
- Tatalović, Siniša (2003). „Položaj nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj“. U: Bašić, Goran (ur.). *Demokratija i nacionalne manjine*, Beograd: Centar za istraživanje etniciteta, str. 233-290.
- Tatalović, Siniša (2003). „Analiza položaja nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj“. U: Bašić, Goran (ur.). *Democracy and Multiculturalism in South East Europe*. Beograd: Centar za istraživanja etniciteta, str. 287-321.
- Tatalović, Siniša (2003). „Etnički odnosi i sigurnost u jugoistočnoj Europi“. U: Čehulić, Lidija (ur.). *Godišnjak Šipar 2003*, Zagreb: Politička kultura, Atlantsko vijeće Hrvatske, str. 173-185.
- Tatalović, Siniša (2002). „Etničke manjine kao problem nacionalne i međunarodne sigurnosti“. U: Vasović, Vučina, Pavlović, Vukašin (ur.). *Postkomunizam i demokratske promene*. Beograd: Fakultet političkih nauka, str. 297-318.

RADOVI KOJI NASTAVNIKA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE STUDIJSKOG KOLEGIJA "KOMPARATIVNE SIGURNOSNE POLITIKE"

1. Znanstvene monografije

- Tatalović, S., Grizold, A., Cvrtila, V. (2007). *Suvremene sigurnosne politike*. Zagreb: Golden marketing
- Tatalović, Siniša, Bilandžić, Mirko (2005). *Osnove nacionalne sigurnosti*. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske
- Tatalović, Siniša (1996). *Upravljanje u političkim sustavima i sustavima obrane*. Zagreb: DEFIMI, str. 160.

2. Članci u časopisima i ostalim znanstvenim publikacijama

- Tatalović, Siniša, Cvrtila, Vlatko (2003). Izazovi profesionalizacije Hrvatske vojske. *Međunarodne studije*, vol. 3 (2003), broj 3, str. 100-124.
- Tatalović, Siniša (2001). „Civil-Military Relations and Defence Transparency“. U: Javorović, Božidar (ur.). *Defence Transparency: White Paper on Defence*. Zagreb: DEFIMI, str. 89-94.
- Tatalović, Siniša (2003). „The War in Croatia and Security in Southeastern Europe“. U: Grizold, Anton (ur.). *Security and Cooperation in Southeastern Europe*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, str. 191-206.
- Tatalović, Siniša (2004). „Novo razumijevanje sigurnosti i sigurnosno okruženje na jugoistoku Europe“. U: Vignjević, Branko (ur.). *Demokratski nadzor i kontrola nad bezbjednosnim sektorom u regionu*. Banja Luka: Centar za međunarodne odnose, str. 45-55.
- Tatalović, Siniša (2002). „Prospects of South Eastern European Security“. U: Winkler, Theodor et al. (ur.). *European Integration and the Balkans*. Beograd: CSES and DCAF, str. 237-248.
- Tatalović, Siniša (1997). Civilno-vojni odnosi. *Politička misao*, vol. 34, broj 2, str. 61-82., ISSN 032-3241, UDK 355.1(497.1), izvorni znanstveni članak,

- Tatalović, Siniša (1998). Etničke manjine i sigurnost. *Politička misao*, vol. 35, broj 4, str. 36-60., ISSN 032-3241, UDK 32 (05), izvorni znanstveni članak,
- Tatalović, Siniša (1993). Military aspects of the peacekeeping operation in Croatia. *Croatian Political Science Review*, 30, 2:39-57.
- Tatalović, Siniša (1997). Nacionalna sigurnost Republike Slovenije. *Politička misao*, vol. 34, broj 3

POSLJEDNJI IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE: 2005. godine.